

Jaunākais par aizsardzību

pret zibeni

Ar šā gada 1. martu spēkā stāties jauns būvniecības normatīvs LBN 201-07 «Būvju ugunsdrošība» (Latvijas Republikas (LR) Ministru kabineta noteikumi Nr. 866), kuru sagatavojusi LR Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Iekšlietu ministrijas VUGD un Latvijas Būvinženieru savienību. Šis normatīvais akts nomaina iepriekšējo LBN 201-96 «Ugunsdrošības normas». Tajā ir normas, kas saistītas ar zibensaizsardzību.

Teksts: Jānis Lukss
Foto: «OBO Bettermann»

Kā aizsargāties pret nelaimi

LBN 201-07 «Būvju ugunsdrošība» veido deviņas sadaļas un pielikums, kurā apkopotas 16 tabulas, kas ievērojami atvieglos arhitektu un projektētāju darbu. Jaunajā būvnormatīvā pirmo reizi iekļauta nodaļa «Zibensaizsardzība».

Viena no nepatīkamākajām, neapšaubāmi visai efektīgām dabas parādībām ir zibens – redzamā elektriskā izlāde (protams, arī pamatīgais troksnis), ja starp mākoņiem vai mākoņiem un zemi izveidojusies liela

potenciālu starpība. Zibens parasti sper augstākajā punktā, kas ir savienots ar zemi. Tāpēc nav īsti patiesi latviešu ticējums, ka zibens vienā vietā divreiz nesper. Pieredze liecina – ja zibens ir iespēris vienreiz, tad tas spers arī otrreiz, ja ne gluži turpat, kur pirmoreiz, tad blakus.

Kā liecina statistika, tad Latvijā vidēji no maija līdz augustam negaisi plosās apmēram 17 reizes. Taču atsevišķos rajonos to skaits tuvojas 40. Šis ārdīšanās rezultātā ik gadu mūsu valstī nodeg ap 30 būvju – dzīvojamās mājas,

siena šķūņi, dažkārt iet bojā arī cilvēki. Par sava mājokļa aizsardzību no zibens iedarbības jāsāk domāt jau tās projektēšanas stadijā. Zibensnovēdēji ir vienīgais veids, kā pasargāt mājokli un elektroierīces no nelaimes.

Būvju aizsardzībai nepieciešams izmantot gan ārējo, gan iekšējo zibensaizsardzību. Ārējā zibensaizsardzība pasargā no tieša zibens trieciena pa ēku, novadot strāvu zemē. Savukārt iekšējā sistēma paredzēta elektroierīču aizsardzībai no zibens elektromagnētiskā lauka iedarbības jeb tā saucamā